

lära sig att rita strålgången vid konvexa linser, kunna de givetvis göra det även vid kameran. De böra alltså bl. a. förstå, varför man måste vara noga med, att den ljuskänsliga plåten eller filmen skall vara placerad på viss plats i förhållande till linsen, ävensom varför bilden blir vänd upp och ned samt hur bildens storlek beror av föremålets avstånd och linsens brännvidd. I kemikursen i samma klass brukar man nämna, att det är bromsilver

och klorsilver, som utgör det ljuskänsliga materialet vid fotografering, samt att den erhållna bilden består av silver. Några gånger har jag sett fotografiska ämnen givna för svensk uppsats i realskolans klasser, t. ex. "Vad jag helst fångar med min kamera" och "Mitt fotografialbum berättar".

I en följande artikel skall jag behandla vad gymnasister få lära sig om fotografering och — vad de verkligen vet.

En svenskebyggd flygkamera.

Kriget och svårigheterna att få in önskade varor har redan givit svenska uppfinnare och företagare en hel del arbete. Särskilt är det klart att den i hastig takt fortlöpande upprustningen av vårt land

fordrat många inhemska initiativer, då militära artiklar icke gärna exporteras just nu av vederbörande nationer. I vårt land har ju därvid bland annat flygets behov givit anledning till en snabbt uppblom-

En provslutare monteras in i kamerakroppen.

strande flygindustri, men det har också sitt intresse att erfara, att även svenskbyggda flygkameror nu komma att användas.

Det är den unga firman Victor Hasselblad i Göteborg, som tagit upp denna fabrikation. På en av våra bilder se vi sålunda en flygkamera av svensk tillverkning. Det är ganska stora anspråk, som ställas på ett dylikt instrument. Det skall vara robust och tåla ett och annat men det får ändå ej bli för tungt. Dessutom skall det ha objektiv av stor brännvidd och ändå stor ljusstyrka. Ett svårt problem är slutaren, som skall fungera även vid -50° temperatur; det är ofta kallt uppe i luften. På grund av flygmaskinernas hastiga rörelse måste kameran tillåta hastiga exponeringar ($1/100$ sek.) Att åstadkomma en slutare med dessa egenskaper

och samtidigt stor öppning är ej så lätt. Firman kunde ej anskaffa dem på annat sätt än att själv konstruera dem. I en av bilderna se vi verkmästare G. ANDERSON hos Victor Hasselblad inmontera en dylik provslutare. Tyvärr kunna vi ej få närmare uppgifter om densamma — det är nog att meddela, att den bestått provet och godkänts av flygvapnet.

Kameran har anordningar för att hindra dubbelexponering. Den laddas med filmrullar för 50 exponeringar samt kan "skjuta" i rask följd.

I maj 1940 fick firman sin första provbeställning och i oktober var den första kameran färdig. Sedan har serietillverkningen satt full fart och nu löpa svenska flygkameror i jämn ström till vårt flygvapen.

Hdbe.

Victor Hasselblad 1941.

Foto: Arelje Gösta Lidén.